

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୁଦ୍ଧ	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ I : ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ପ୍ରଥମରୁ ପଢ଼ିବା, ଲେଖିବା ଓ ଅଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ କେଉଁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ? ▪ ଶିକ୍ଷକମାନେ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ଆସନ୍ତି କି ? ▪ ପଠନ, ଲିଖନ ଓ ଅଙ୍କଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷକମାନେ କେଉଁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ? ▪ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସମ୍ଭାବିତ ପଦକ୍ଷେପ କ’ଣ ହେବା ଉଚିତ ? ▪ ପରୀକ୍ଷା ଉଠାଇଦେବା ଫଳରେ ଆମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପରେ କି ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ସଂପର୍କରେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ କିପରି ଅବଗତ କରାଯାଇପାରିବ ? ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପାରଦର୍ଶିତା ବଢ଼ାଇବାରେ ସେମାନେ କିପରି ନିୟୋଜିତ ହେବେ ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇବାପାଇଁ ପିତାମାତା/ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସଚେତନ କରାଯାଇପାରିବ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ପ୍ରଥମରୁ ପଢ଼ିବା, ଲେଖିବା ଓ ଅଙ୍କ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ କେଉଁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ? ▪ ଶିକ୍ଷକମାନେ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ଆସନ୍ତି କି ? ▪ ପଠନ, ଲିଖନ ଓ ଅଙ୍କଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷକମାନେ କେଉଁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ? ▪ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାର ସ୍ତର କିପରି ହେବା ଉଚିତ ? ▪ ପରୀକ୍ଷା ଉଠାଇଦେବା ଫଳରେ ଆମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପରେ କି ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ସଂପର୍କରେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ କିପରି ଅବଗତ କରାଯାଇପାରିବ ? ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପାରଦର୍ଶିତା ବଢ଼ାଇବାରେ ସେମାନେ କିପରି ନିୟୋଜିତ ହେବେ ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇବାପାଇଁ ପିତାମାତା/ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସଚେତନ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ଶିକ୍ଷକମାନେ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ଆସନ୍ତି ତ ? ଯଦି ନୁହେଁ, ତେବେ କ’ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ପଠନ, ଲିଖନ ଓ ଅଙ୍କଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୟସ ଅନୁପାତରେ ଆଶାନ୍ୱରୁପ ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକର କାରଣଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ ହୋଇପାରେ ? କାରଣଗୁଡ଼ିକର ପୁଂଖାନୁପୁଂଖ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତୁ । ▪ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂରକରିବାପାଇଁ କ’ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇପାରିବ ? ଏ ଦିଗରେ ସକାରାତ୍ମକଭାବେ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବା କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦାହରଣ ଦିଅନ୍ତୁ । ▪ ପରୀକ୍ଷା ଉଠାଇଦେବା ଫଳରେ ଆମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପରେ କି ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ସଂପର୍କରେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ କିପରି ଅବଗତ କରାଯାଇପାରିବ ? ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପାରଦର୍ଶିତା ବଢ଼ାଇବାରେ ସେମାନେ କିପରି ନିୟୋଜିତ ହେବେ ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇବାପାଇଁ ପିତାମାତା/ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସଚେତନ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ଶିକ୍ଷକମାନେ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ଆସନ୍ତି ତ ? ଯଦି ନୁହେଁ, ତେବେ କ’ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆମର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପଠନ, ଲିଖନ ଓ ଅଙ୍କଶିକ୍ଷାରେ ବୟସ ଅନୁପାତରେ ଆଶାନ୍ୱରୁପ ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଜନ କରିପାରୁନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ? କାରଣଗୁଡ଼ିକର ପୁଂଖାନୁପୁଂଖ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରନ୍ତୁ । ▪ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂରକରିବାପାଇଁ କ’ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇପାରିବ ? ଏ ଦିଗରେ ସକାରାତ୍ମକଭାବେ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବା କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦାହରଣ ଦିଅନ୍ତୁ । ▪ ପରୀକ୍ଷା ଉଠାଇଦେବା ଫଳରେ ଆମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଉପରେ କି ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ସଂପର୍କରେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ କିପରି ଅବଗତ କରାଯାଇପାରିବ ? ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପାରଦର୍ଶିତା ବଢ଼ାଇବାରେ ସେମାନେ କିପରି ନିୟୋଜିତ ହେବେ ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇବାପାଇଁ ପିତାମାତା/ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସଚେତନ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ଶିକ୍ଷକମାନେ ନିୟମିତ ସ୍କୁଲକୁ ଆସନ୍ତି ତ ? ଯଦି ନୁହେଁ, ତେବେ କ’ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୁକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ II : ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାର ସଂପ୍ରସାରଣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ବୁକରେ କେତୋଟି ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି ? ▪ ଏଇ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରୀକ୍ଷାଗାର, ଝିଅଙ୍କ ପାଇଁ ପରିସ୍ରାଗାର ଆଦି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛିକି ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟର ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି କି ? ସବୁ ଶିକ୍ଷକ ନିୟମିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସନ୍ତି କି ? ଯଦି ନୁହେଁ କ'ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ? ▪ ସ୍କୁଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ପିଲାମାନେ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସଚେତନ କରାଇବେ ? ▪ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ନିୟମିତ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ପ୍ରରୋଚିତ କରାଯିବ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ବୁକରେ କେତେ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ସ୍କୁଲ ଅଛି ? ▪ ଏଇ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରୀକ୍ଷାଗାର, ଝିଅଙ୍କ ପାଇଁ ପରିସ୍ରାଗାର ଆଦି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛିକି ? ▪ ସ୍କୁଲରେ ବିଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷାଗାର ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରୀକ୍ଷାଗାର ଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥା କିପରି ? ଏଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତିକରଣପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ସଂଖ୍ୟକ ସ୍ଥାୟୀ ଶିକ୍ଷକ ଏଇ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ିକରେ ଅଛନ୍ତି ନା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି ? ଗଣିତ, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ଥିତି କ'ଣ ? ▪ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ପ୍ରାଥମିକ ପରର ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କେମିତି ସାର୍ବଜନିକ କରାଯାଇପାରିବ ଯାହା ଫଳରେ କୌଣସି ପିଲାକୁ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରିବାର ସୁଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯିବ ନାହିଁ ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆମେ କିପରି ଭୌଗୋଳିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିଭେଦତାକୁ ଦୂର କରିପାରିବା ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅଛିକି ? ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି କି ? ଯଦି କିଛି ସମସ୍ୟା ଥାଏ ତାହା କି ପ୍ରକାର ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ସ୍କୁଲ ସଂଖ୍ୟା ଯଥେଷ୍ଟ କି ? ଯଦି ନୁହେଁ ତାହେଲେ ଜିଲ୍ଲାରେ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତର ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ପାଇଁ କି କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ଏଇ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରୀକ୍ଷାଗାର, ଝିଅଙ୍କ ପାଇଁ ପରିସ୍ରାଗାର ଆଦି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛିକି ? ▪ ସ୍କୁଲରେ ବିଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷାଗାର ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରୀକ୍ଷାଗାର ଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥା କିପରି ? ଏଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତିକରଣପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ସଂଖ୍ୟକ ସ୍ଥାୟୀ ଶିକ୍ଷକ ଏଇ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ିକରେ ଅଛନ୍ତି ନା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି ? ଗଣିତ, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ଥିତି କ'ଣ ? ▪ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ପ୍ରାଥମିକ ପରର ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କେମିତି ସାର୍ବଜନିକ କରାଯାଇପାରିବ ଯାହା ଫଳରେ କୌଣସି ପିଲାକୁ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରିବାର ସୁଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯିବ ନାହିଁ ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆମେ କିପରି ଭୌଗୋଳିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିଭେଦତାକୁ ଦୂର କରିପାରିବା ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅଛିକି ? ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି କି ? ଯଦି କିଛି ସମସ୍ୟା ଥାଏ ତାହା କି ପ୍ରକାର ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ସ୍କୁଲ ସଂଖ୍ୟା ଯଥେଷ୍ଟ କି ? ଯଦି ନୁହେଁ ତାହେଲେ ଜିଲ୍ଲାରେ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତର ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ପାଇଁ କି କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ଏଇ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରୀକ୍ଷାଗାର, ଝିଅଙ୍କ ପାଇଁ ପରିସ୍ରାଗାର ଆଦି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛିକି ? ▪ ସ୍କୁଲରେ ବିଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷାଗାର ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପରୀକ୍ଷାଗାର ଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥା କିପରି ? ଏଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତିକରଣପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ସଂଖ୍ୟକ ସ୍ଥାୟୀ ଶିକ୍ଷକ ଏଇ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ିକରେ ଅଛନ୍ତି ନା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି ? ଗଣିତ, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ଥିତି କ'ଣ ? ▪ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ପ୍ରାଥମିକ ପରର ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କେମିତି ସାର୍ବଜନିକ କରାଯାଇପାରିବ ଯାହା ଫଳରେ କୌଣସି ପିଲାକୁ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରିବାର ସୁଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯିବ ନାହିଁ ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆମେ କିପରି ଭୌଗୋଳିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିଭେଦତାକୁ ଦୂର କରିପାରିବା ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୁଦ୍ଧି	ଜିଜ୍ଞା	ରାଜ୍ୟ
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି କି ? ସବୁ ଶିକ୍ଷକ ନିୟମିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସନ୍ତି କି ? ଯଦି ନୁହେଁ କ'ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ? ▪ ସ୍କୁଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ପିଲାମାନେ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସଚେତନ କରାଇବେ ? ▪ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ନିୟମିତ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ପଠାଇବାକୁ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ପ୍ରରୋଚିତ କରାଯିବ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି କି ? ସବୁ ଶିକ୍ଷକ ନିୟମିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସନ୍ତି କି ? ଯଦି ନୁହେଁ କ'ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ? ▪ ସ୍କୁଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ପିଲାମାନେ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସଚେତନ କରାଇବେ ? ▪ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ନିୟମିତ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ପଠାଇବାକୁ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ପ୍ରରୋଚିତ କରାଯିବ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅଛି କି ? ସେଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି କି ? ଯଦି କିଛି ସମସ୍ୟା ଥାଏ ତାହା କି ପ୍ରକାର ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ କରିବାପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିକ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ପବ୍ଲିକ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ପାର୍ଟନରସିପ୍ (PPP) ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କିପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନର ଉପାୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ? CSR ଅଟକଳ (ବଜେଟ୍)କୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇ ପାରିବ କି ? ▪ ସାର୍ବଜନୀନ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାପାଇଁ ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା କ'ଣ ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି କି ? ସବୁ ଶିକ୍ଷକ ନିୟମିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସନ୍ତି କି ? ଯଦି ନୁହେଁ, କ'ଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ? ▪ ସ୍କୁଲ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ପିଲାମାନେ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ସଚେତନ କରାଇବେ ? ▪ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ନିୟମିତ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ପଠାଇବାକୁ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ କିପରି ପ୍ରରୋଚିତ କରାଯିବ ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୁକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ III : ବୃତ୍ତିଗତ ଶିକ୍ଷାର ସଶକ୍ତିକରଣ</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ବୁକ୍‌ରେ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ିକରେ ଧନ୍ୟମୂଳକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ପାଇଁ କି ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ରହିଛି ? ▪ ଆପଣଙ୍କ ବୁକ୍‌ରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଧନ୍ୟମୂଳକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ହେବ ? ▪ ଆପଣଙ୍କ ବୁକ୍‌ରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ କଳା କାରିଗରୀ କୌଶଳ ଓ ପାରମ୍ପରିକ ଦକ୍ଷତା ରହିଆସିଛି ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ସ୍କୁଲସ୍ତରରେ ଏପରି ପରାମର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ ହେବା ଉଚିତ୍ କି, ଯେଉଁଥିରେ ପିଲାମାନେ ନିଜନିଜର କାରିଗରୀ ଦକ୍ଷତା ଓ ଆଗ୍ରହ ଅନୁସାରେ ବୃତ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକରି ଦକ୍ଷତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସୁଯୋଗପାଇବେ ? କୌଶଳ ବା ଦକ୍ଷତାର ଏକ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ କି ? ▪ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା ରହିବା ଉଚିତ୍ କି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଧନ୍ୟମୂଳକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚଳନ ପାଇଁ ପିଲାମାନେ ଦାବୀ କରୁଛନ୍ତି କି ? ▪ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ ଗୁଡ଼ିକର ଧନ୍ୟମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ଓ ଦକ୍ଷତାବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କି ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ରହିଛି ? ▪ ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଧନ୍ୟମୂଳକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ହେବ ? ▪ ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ କଳା କାରିଗରୀ କୌଶଳ ଓ ପାରମ୍ପରିକ ବୃତ୍ତି ରହିଆସିଛି ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ସ୍କୁଲସ୍ତରରେ ଏପରି ପରାମର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ ହେବା ଉଚିତ୍ କି, ଯେଉଁଥିରେ ପିଲାମାନେ ନିଜନିଜର କାରିଗରୀ ଦକ୍ଷତା ଓ ଆଗ୍ରହ ଅନୁସାରେ ବୃତ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକରି ଦକ୍ଷତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସୁଯୋଗପାଇବେ ? କୌଶଳ ବା ଦକ୍ଷତାର ଏକ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ କି ? ▪ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା ରହିବା ଉଚିତ୍ କି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଧନ୍ୟମୂଳକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଚଳନ ପାଇଁ ପିଲାମାନେ ଦାବୀ କରୁଛନ୍ତି କି ? ▪ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲ ଗୁଡ଼ିକର ଧନ୍ୟମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ଓ ଦକ୍ଷତାବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କି ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ରହିଛି ? ▪ ଆପଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଧନ୍ୟମୂଳକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ହେବ ? ▪ ଆପଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ କଳା କାରିଗରୀ କୌଶଳ ଓ ପାରମ୍ପରିକ ବୃତ୍ତି ରହିଆସିଛି ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ଆପଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଆର୍ଥନୀତିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣପାଇଁ କେଉଁପ୍ରକାର ବୃତ୍ତି/ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୟୋଜନ ? ▪ ଆମେ କିପରି ଶିକ୍ଷ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ଦକ୍ଷତାଭିତ୍ତିକ ବୃତ୍ତିଗତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ କରିପାରିବା ? ▪ ସ୍କୁଲସ୍ତରରେ ଏପରି ପରାମର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ ହେବା ଉଚିତ୍ କି, ଯେଉଁଥିରେ ପିଲାମାନେ ନିଜନିଜର କାରିଗରୀ ଦକ୍ଷତା ଓ ଆଗ୍ରହ ଅନୁସାରେ ବୃତ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକରି ଦକ୍ଷତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସୁଯୋଗପାଇବେ ? କୌଶଳ ବା ଦକ୍ଷତାର ଏକ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ କି ? ▪ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା ରହିବା ଉଚିତ୍ କି ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୃକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ IV : ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରୀକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସଂସ୍କାର</p>			<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣ CCE ନୀତିକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛନ୍ତିକି ? ଯଦି କରୁନାହାନ୍ତି, ତେବେ କାହିଁକି ? CCE ର ବିକଳତାବେ ଆପଣ କ'ଣ କହି ପାରିବେ ? ▪ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ଉଠାଇଦେବା ନୀତି କ'ଣ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାକୁ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କରାଇଛି? ଯଦି ନୁହେଁ, କାରଣ କ'ଣ ଓ ଆଉ କେଉଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ କେଉଁ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କଲେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଚଳମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସାମଗ୍ରିକ ଆକଳନ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ମାର୍କ ବଦଳରେ ଗ୍ରେଡ଼ ଦେବା ଦ୍ଵାରା କ'ଣ ଚାପ କମିଯାଇଛି ଓ ଅଧିକ ଭଲ ଆକଳନ ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପଦ୍ଧତିରେ ଆଉ କ'ଣ ସଂସ୍କାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣ CCE ନୀତିକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛନ୍ତିକି ? ଯଦି କରୁନାହାନ୍ତି, ତେବେ କାହିଁକି ? CCE ର ବିକଳତାବେ ଆପଣ କ'ଣ କହି ପାରିବେ ? ▪ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ଉଠାଇଦେବା ନୀତି କ'ଣ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇଛି? ଯଦି ନୁହେଁ, କାରଣ କ'ଣ ଓ ଆଉ କେଉଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ କେଉଁ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କଲେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଚଳମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସାମଗ୍ରିକ ଆକଳନ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ମାର୍କ ବଦଳରେ ଗ୍ରେଡ଼ ଦେବା ଦ୍ଵାରା କ'ଣ ଚାପ କମିଯାଇଛି ଓ ଅଧିକ ଭଲ ଆକଳନ ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପଦ୍ଧତିରେ ଆଉ କ'ଣ ସଂସ୍କାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ସ୍କୁଲ ପରୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି କେବଳ ଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ନରହି ଜ୍ଞାନର ଉପଯୋଗ ଓ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ହେବ କି?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବ୍ଲକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ V : ଶିକ୍ଷକ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ</p>			<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାରେ ସବୁ ସ୍ତରରେ ଶିକ୍ଷକ ଅଭାବ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ବିଶେଷ କରି ଗଣିତ, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଭାଷା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଯଥେଷ୍ଟ କି ? ଶିକ୍ଷକ ଅଭାବ ପୂରଣ ପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ନିଯୁକ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଚାକିରୀରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ବୃତ୍ତିଗତ ଗୁଣାତ୍ମକ ବିକାଶ ପାଇଁ କ'ଣ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ଗୋଟିଏ ମର୍ଯ୍ୟାଦାପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃତ୍ତି ଭାବରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆମେ କିପରି ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଦେଇପାରିବା ? ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ପ୍ରେରଣା ଓ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତା ପାଇଁ କ'ଣ କରିପାରିବା ? ▪ ଶିକ୍ଷକ-ପ୍ରଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଗୁଣାତ୍ମକ ବିକାଶ କିପରି ହୋଇପାରିବ? ▪ DIET, SCERT ଓ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଅଛି କି ? ▪ ଶିକ୍ଷକ ବୃତ୍ତିରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ଆମେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିପାରିବା କି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ସବୁ ସ୍ତରରେ ଶିକ୍ଷକ ଅଭାବ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ଶିକ୍ଷକ ବିଶେଷ କରି ଗଣିତ, ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଭାଷା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଯଥେଷ୍ଟ କି ? ଶିକ୍ଷକ ଅଭାବ ପୂରଣ ପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ନିଯୁକ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଓ ଚାକିରୀରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ବୃତ୍ତିଗତ ଗୁଣାତ୍ମକ ବିକାଶ ପାଇଁ କ'ଣ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ଗୋଟିଏ ମର୍ଯ୍ୟାଦାପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃତ୍ତି ଭାବରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆମେ କିପରି ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଦେଇପାରିବା ? ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ପ୍ରେରଣା ଓ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱବୋଧତା ପାଇଁ କ'ଣ କରିପାରିବା ? ▪ ଶିକ୍ଷକ-ପ୍ରଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଗୁଣାତ୍ମକ ବିକାଶ କିପରି ହୋଇପାରିବ? ▪ DIET, SCERT ଓ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଅଛି କି ? ▪ ଶିକ୍ଷକ ବୃତ୍ତିରେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ଆମେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିପାରିବା କି ? ▪ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ିକର ପରିଚାଳନା ଓ ସଂଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ କ'ଣ ସବୁ ସମସ୍ୟାର ଆହ୍ୱାନ ରହିଛି ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୁଦ୍ଧ	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ VI : ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା ଓ ଜାତୀୟ ମୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାଧ୍ୟମରେ ମହିଳା, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱଦେଇ ଗ୍ରାମୀଣ ସାକ୍ଷରତାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କେଉଁ ସ୍ତରରେ ଅଛି ? ନିରକ୍ଷରଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାରିକ ସାକ୍ଷର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି କି ? ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକରେ କି ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରୟୋଜନ ? ▪ ଗାଁର 15 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାଳିକା ଜାତୀୟ ମୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିଛନ୍ତି କି ? ନିୟମିତ ସ୍କୁଲ ଯିବାରେ ବାଧା କ'ଣ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କେଉଁ ସ୍ତରରେ ଅଛି ? ନିରକ୍ଷରଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାରିକ ସାକ୍ଷର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି କି ? ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକରେ କି ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରୟୋଜନ ? ▪ ଗାଁର 15 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାଳିକା ଜାତୀୟ ମୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିଛନ୍ତି କି ? ନିୟମିତ ସ୍କୁଲ ଯିବାରେ ବାଧା କ'ଣ ? ▪ ମହିଳା, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ସାକ୍ଷରତା ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ଏଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା ଓ ମୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଫାଇଦା ପାଉଛନ୍ତି କି ? ▪ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ନିୟମିତ ଉପସ୍ଥାନ ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଶାସନ ପକ୍ଷରୁ କିଛି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି କି ? ବୁଦ୍ଧ ଶିକ୍ଷାଧିକାରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଦର୍ଶନରେ ଯାଇ ଭଲଭାବେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଅନ୍ତି କି ? ▪ ବୁଦ୍ଧ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ିକରେ ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତି କି ? ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷଣ ଓ ଶିକ୍ଷାଦାନର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ କ'ଣ କରାଯାଇଛି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କେଉଁ ସ୍ତରରେ ଅଛି ? ନିରକ୍ଷରଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାରିକ ସାକ୍ଷର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି କି ? ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକରେ କି ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରୟୋଜନ ? ▪ ଗାଁର 15 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାଳିକା ଜାତୀୟ ମୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିଛନ୍ତି କି ? ନିୟମିତ ସ୍କୁଲ ଯିବାରେ ବାଧା କ'ଣ ? ▪ ମହିଳା, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ସାକ୍ଷରତା ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ଏଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା ଓ ମୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଫାଇଦା ପାଉଛନ୍ତି କି ? ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଜୀବିକା ବା ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ସଂପର୍କିତ କି ? ▪ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷତା ଓ ଆର୍ଥନୀତିକ ତଥା ନ୍ୟାୟଭିତ୍ତିକ ସାକ୍ଷରତା ପ୍ରଭୃତି ଯୋଡ଼ାଯାଇ ପାରିବ କି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କେଉଁ ସ୍ତରରେ ଅଛି ? ନିରକ୍ଷରଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାରିକ ସାକ୍ଷର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି କି ? ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକରେ କି ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରୟୋଜନ ? ▪ ଗାଁର 15 ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାଳିକା ଜାତୀୟ ମୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିଛନ୍ତି କି ? ନିୟମିତ ସ୍କୁଲ ଯିବାରେ ବାଧା କ'ଣ ? ▪ ମହିଳା, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁଙ୍କ ସାକ୍ଷରତା ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ▪ ଏଇ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା ଓ ମୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଫାଇଦା ପାଉଛନ୍ତି କି ? ▪ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ନିୟମିତ ଉପସ୍ଥାନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଶାସନ କି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ? ▪ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନ ସଂସ୍ଥା କିଛି ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଲା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି କି ? ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଭାବ କେତେଦୂର ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ରୁକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
				<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଏଇପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାବେଳେ ପ୍ରଶାସନ କି ପ୍ରକାର ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ ? ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଜୀବିକା ବା ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ସଂପର୍କିତ କି ? ▪ ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦକ୍ଷତା ଓ ଆର୍ଥନୀତିକ ତଥା ନ୍ୟାୟଭିତ୍ତିକ ସାକ୍ଷରତା ପ୍ରଭୃତି ଯୋଡ଼ାଯାଇ ପାରିବ କି ?
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ VII : ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷାରେ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରସାର ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତିକରଣ</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ରୁକ୍ରେ କେତେ ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି (ICT) ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ? ▪ ସେଥିରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି – କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ, ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଅଭାବ, ପ୍ରଶାସନିକ ସମସ୍ୟା, ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଏସବୁକୁ ଦୂରକରିବା ପାଇଁ କ’ଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ? ▪ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲରେ ICT ସାହାଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ହେଉଛି ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଭଲ କରୁଛନ୍ତି କି ? ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବେଳେ ICT ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ କି ? ଶିକ୍ଷକମାନେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ଆଗ୍ରହୀ କି ନା ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିରୋଧ ବା କୌଣସି 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ରୁକ୍ରେ କେତେ ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି (ICT) ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ? ▪ ସେଥିରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି – କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ, ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଅଭାବ, ପ୍ରଶାସନିକ ସମସ୍ୟା, ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଏସବୁକୁ ଦୂରକରିବା ପାଇଁ କ’ଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ? ▪ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲରେ ICT ସାହାଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ହେଉଛି ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଭଲ କରୁଛନ୍ତି କି ? ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବେଳେ ICT ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ କି ? ଶିକ୍ଷକମାନେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ଆଗ୍ରହୀ କି ନା ସେଥିପାଇଁ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ରୁକ୍ରେ କେତେ ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି (ICT) ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ? ▪ ସେଥିରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି – କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ, ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଅଭାବ, ପ୍ରଶାସନିକ ସମସ୍ୟା, ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଏସବୁକୁ ଦୂରକରିବା ପାଇଁ କ’ଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ? ▪ ଯେଉଁ ସ୍କୁଲରେ ICT ସାହାଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ହେଉଛି ସେଠାରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଭଲ କରୁଛନ୍ତି କି ? ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବେଳେ ICT

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୁଦ୍ଧି	ଜିଜ୍ଞା	ରାଜ୍ୟ
		<p>ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଛି କି ? ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ICT ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତିରୋଧ ବା ଭୟକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କ'ଣ ପ୍ରତିକାର କରାଯାଇ ପାରିବ ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷାର ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ ICT ଉପଯୋଗର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ଉପଯୋଗର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା କ'ଣ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କିପରି କରାଯିବ ? 	<p>ପ୍ରତିରୋଧ ରହିଛି କି ? ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ICT ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତିରୋଧ ବା ଭୟକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କ'ଣ ପ୍ରତିକାର କରାଯାଇ ପାରିବ ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷାର ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ ICT ଉପଯୋଗର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ଉପଯୋଗର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା କ'ଣ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କିପରି କରାଯିବ ? ▪ ICT ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ଅଭିବୃଦ୍ଧିର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ଅଛି କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ଗୁଣାତ୍ମକ ବିକାଶ ଓ ସର୍ବୋତ୍ତମ ନୈପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ କିପରି ପ୍ରୟୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାର ସଫଳ ଉପଯୋଗକୁ ସର୍ବାଧିକ ଅନୁକୂଳ କରିପାରିବା ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ICT ବ୍ୟବହାରର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ICT ବ୍ୟବହାରର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭ୍ୟାସ, ଅଭିଜ୍ଞତାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନମୁନା କ'ଣ ? 	<p>ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ କି ? ଶିକ୍ଷକମାନେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ଆଗ୍ରହୀ କି ନା ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିରୋଧ ରହିଛି କି ? ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ICT ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତିରୋଧ ବା ଭୟକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କ'ଣ ପ୍ରତିକାର କରାଯାଇ ପାରିବ ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ପ୍ରୌଢ଼ଶିକ୍ଷାର ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ ICT ଉପଯୋଗର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ଉପଯୋଗର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା କ'ଣ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କିପରି କରାଯିବ ? ▪ ICT ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ଅଭିବୃଦ୍ଧିର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ଅଛି କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ଗୁଣାତ୍ମକ ବିକାଶ ଓ ସର୍ବୋତ୍ତମ ନୈପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ କିପରି ପ୍ରୟୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାର ସଫଳ ଉପଯୋଗକୁ ସର୍ବାଧିକ ଅନୁକୂଳ କରିପାରିବା ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ICT ବ୍ୟବହାରର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ICT ବ୍ୟବହାରର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଭ୍ୟାସ, ଅଭିଜ୍ଞତା କ'ଣ ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବ୍ଲକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ VIII : ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାରେ ବିଜ୍ଞାନ, ଗଣିତ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ନୂତନଜ୍ଞାନ ଓ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତି</p>				<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ବୋର୍ଡ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ହେଉଥିବା ୫୦% ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଗଣିତ ଓ ବିଜ୍ଞାନରେ ଦୁର୍ବଳ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ବିଜ୍ଞାନରେ କମ ସଂଖ୍ୟକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନାମଲେଖା ଓ ଦୁର୍ବଳ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଶରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇଛି । ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଆମେ କିପରି ଏହିସବୁ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିପାରିବା? ▪ ଅଧିକ ସୁଫଳ ପାଇବା ପାଇଁ ଗୁଣାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବାପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷାରେ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ନୂତନତା ଓ ବିବିଧ କୌଶଳର ଉପଯୋଗକୁ କିପରି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ କେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପ୍ରୟୋଜନ ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ରୁକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ IX : ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଆକଳନ, ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଯଥାର୍ଥ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସ୍କୁଲ ପରିଚାଳନା ସମିତି ସକ୍ରିୟ କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା କଡ଼ାକଡ଼ି ଅନୁଧ୍ୟାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପୁଣି ଚାଲୁକରିବା ଉଚିତ ହେବକି? ପ୍ରଚଳିତ ସ୍କୁଲ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁପାରିସ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀକୁ ଆହୁରି ଭଲଭାବେ କିପରି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେତେଦୂର ରହିବ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଯଥାର୍ଥ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସ୍କୁଲ ପରିଚାଳନା ସମିତି ସକ୍ରିୟ କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା କଡ଼ାକଡ଼ି ଅନୁଧ୍ୟାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପୁଣି ଚାଲୁକରିବା ଉଚିତ ହେବକି? ପ୍ରଚଳିତ ସ୍କୁଲ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁପାରିସ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀକୁ ଆହୁରି ଭଲଭାବେ କିପରି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେତେଦୂର ରହିବ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଯଥାର୍ଥ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସ୍କୁଲ ପରିଚାଳନା ସମିତି ସକ୍ରିୟ କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା କଡ଼ାକଡ଼ି ଅନୁଧ୍ୟାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପୁଣି ଚାଲୁକରିବା ଉଚିତ ହେବକି? ପ୍ରଚଳିତ ସ୍କୁଲ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁପାରିସ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀକୁ ଆହୁରି ଭଲଭାବେ କିପରି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀରେ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କେତେଦୂର ରହିବ? ▪ ସ୍କୁଲଶିକ୍ଷା କି ପ୍ରକାର ସମସ୍ୟା ଓ ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛି ? ସ୍କୁଲ ଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣାତ୍ମକ ବିକାଶପାଇଁ ସେଇ ଆଧାରରେ କି ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ? ▪ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଓ ଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତା ବଢ଼ାଇବାରେ ଫେଲ୍ ଉଠାଇଦେବାକୁ ଭଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା କୁହାଯାଇ ପାରିବକି ? ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଫେଲ୍ କରାଯିବା ଉଚିତ କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଶିକ୍ଷାଗତ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ ଅଭିଜ୍ଞତା କ'ଣ? ଅଧିକ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ସଫଳତା ପାଇବାପାଇଁ ତାହାର କିପରି ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି କରାଯାଇପାରିବ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣାତ୍ମକ ଆକଳନ ଓ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କର ମତ କ'ଣ? ▪ ପ୍ରଚଳିତ ସ୍କୁଲ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁପାରିସ କରାଯାଇପାରିବ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀକୁ ଆହୁରି ଭଲଭାବେ କିପରି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସଫଳତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆମେ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ସମ୍ମୁଖୀନ ଓ ଶ୍ରମର ଉପଯୋଗ କିପରି କରିପାରିବା ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଶିକ୍ଷାଗତ ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ ଅଭିଜ୍ଞତା କ'ଣ? ଅଧିକ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ସଫଳତା ପାଇବାପାଇଁ ତାହାର କିପରି ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି କରାଯାଇପାରିବ ?

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବ୍ଲକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ X : ସମାବେଶ ଶିକ୍ଷାର ସାମର୍ଥ୍ୟ- ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କି କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି ? ▪ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ଆଉ ଅଧିକ କ'ଣ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ବିଶେଷ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କି କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି ? ▪ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ଆଉ ଅଧିକ କ'ଣ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ବିଶେଷ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କି କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି ? ▪ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ଆଉ ଅଧିକ କ'ଣ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ବିଶେଷ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଓ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କି କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି ? ▪ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ? ଆଉ ଅଧିକ କ'ଣ କରାଯାଇପାରିବ ? ▪ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ବିଶେଷ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ?
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ XI : ଭାଷାର ଉନ୍ନତି ସାଧନ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକରୁ ଅଧିକ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ବୋଲି ଆପଣ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଦେଶୀ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦାନ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କର ମତ କ'ଣ ? ▪ ଏହାର ଉପକାର ଓ ଅପକାର କ'ଣ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକରୁ ଅଧିକ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ବୋଲି ଆପଣ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଦେଶୀ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦାନ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କର ମତ କ'ଣ ? ▪ ଏହାର ଉପକାର ଓ ଅପକାର କ'ଣ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକରୁ ଅଧିକ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ବୋଲି ଆପଣ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଦେଶୀ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦାନ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କର ମତ କ'ଣ ? ▪ ଏହାର ଉପକାର ଓ ଅପକାର କ'ଣ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକରୁ ଅଧିକ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ବୋଲି ଆପଣ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଦେଶୀ ଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦାନ ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କର ମତ କ'ଣ ? ▪ ଏହାର ଉପକାର ଓ ଅପକାର କ'ଣ ? ▪ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଭାଷାମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଲି ଆପଣ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି କି ? ଯାହାଫଳରେ ପାରମ୍ପାରିକ ଓ ଆଧୁନିକ ଉନ୍ନତ ଭାଷାର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୁଦ୍ଧ	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ XII : ସମନ୍ୱିତ ଶିକ୍ଷା – ନୈତିକ, ଶାରୀରିକ, କଳା ଓ କାରିଗରୀ ଏବଂ ଜୀବନ କୌଶଳ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନୈତିକ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଶିକ୍ଷା ରହିବା ଉଚିତ କି ? ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କଳା ଓ କାରିଗରୀ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମର ସମୃଦ୍ଧ ପରମ୍ପରା ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଇବା ଉଚିତ କି ? ଏହା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କିପରି ହୋଇପାରିବ ? ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ପଦ୍ଧତି କ’ଣ ହେବ ? ▪ କେତେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଓ କ୍ରୀଡ଼ା ସମ୍ପନ୍ନ ସୁବିଧା ରହିଛି ? ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କ୍ରୀଡ଼ା କ୍ଷେତ୍ରକୁ କିଭଳି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି ? ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କ୍ରୀଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ କି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନୈତିକ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଶିକ୍ଷା ରହିବା ଉଚିତ କି ? ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କଳା ଓ କାରିଗରୀ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମର ସମୃଦ୍ଧ ପରମ୍ପରା ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଇବା ଉଚିତ କି ? ଏହା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କିପରି ହୋଇପାରିବ ? ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ପଦ୍ଧତି କ’ଣ ହେବ ? ▪ କେତେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଓ କ୍ରୀଡ଼ା ସମ୍ପନ୍ନ ସୁବିଧା ରହିଛି ? ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କ୍ରୀଡ଼ା କ୍ଷେତ୍ରକୁ କିଭଳି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି ? ବୁକ୍ସରରେ କ୍ରୀଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ କି ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନୈତିକ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଶିକ୍ଷା ରହିବା ଉଚିତ କି ? ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କଳା ଓ କାରିଗରୀ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମର ସମୃଦ୍ଧ ପରମ୍ପରା ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଇବା ଉଚିତ କି ? ଏହା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କିପରି ହୋଇପାରିବ ? ▪ କେତେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଓ କ୍ରୀଡ଼ା ସମ୍ପନ୍ନ ସୁବିଧା ରହିଛି ? ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କ୍ରୀଡ଼ା କ୍ଷେତ୍ରକୁ କିଭଳି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି ? ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରରେ କ୍ରୀଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରାଯାଏ କି ? ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନିମ୍ନପ୍ରବର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଏ କି ? ଏଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପ୍ରୟୋଜନ କି ? <ul style="list-style-type: none"> ○ ଜାତୀୟ ସାମାଜିକ ସେବା (ଏନ୍.ଏସ୍.ଏସ୍.) ○ ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବାହିନୀ (ଏନ୍.ସି.ସି.) ○ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ○ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ▪ ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିଥାନ୍ତି କି ? <ul style="list-style-type: none"> ○ ହଁ/ନା, ଯଦି ହଁ ତେବେ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ <ul style="list-style-type: none"> ○ ବନୀକରଣ, ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍ପାସନ, ରାସ୍ତାଘାଟ ଇତ୍ୟାଦି । 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନୈତିକ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଶିକ୍ଷା ରହିବା ଉଚିତ କି ? ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କଳା ଓ କାରିଗରୀ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମର ସମୃଦ୍ଧ ପରମ୍ପରା ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଇବା ଉଚିତ କି ? ଏହା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କିପରି ହୋଇପାରିବ ? ▪ ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କଳା ଓ କାରିଗରୀ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମର ସମୃଦ୍ଧ ପରମ୍ପରା ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଇବା ଉଚିତ କି ? ଏହା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କିପରି ହୋଇପାରିବ ? ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ପଦ୍ଧତି କ’ଣ ହେବ ? ▪ କେତେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଓ କ୍ରୀଡ଼ା ସମ୍ପନ୍ନ ସୁବିଧା ରହିଛି ? ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ କ୍ରୀଡ଼ା କ୍ଷେତ୍ରକୁ କିଭଳି ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁଛନ୍ତି ? ଏସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ୟା କ’ଣ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କିପରି କରାଯାଇପାରିବ । ▪ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନିମ୍ନପ୍ରବର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରାଯାଏ କି ? ଏଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପ୍ରୟୋଜନ କି ? <ul style="list-style-type: none"> ○ ଜାତୀୟ ସାମାଜିକ ସେବା (ଏନ୍.ଏସ୍.ଏସ୍.) ○ ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବାହିନୀ (ଏନ୍.ସି.ସି.)

ପ୍ରସଙ୍ଗ	ଗ୍ରାମ	ବୃକ୍	ଜିଲ୍ଲା	ରାଜ୍ୟ
			<ul style="list-style-type: none"> ○ କ୍ରୀଡ଼ା ଓ କସରତ ○ ବକ୍ତୃତା ଓ ପଥପ୍ରାନ୍ତ ନାଟକ ମାଧ୍ୟମରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି । ○ ସାକ୍ଷରତା ଅଭିଯାନ ○ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ○ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ▪ ଆପଣଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିଥାନ୍ତି କି? ହଁ/ନା, ଯଦି ହଁ ତେବେ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ○ ବନୀକରଣ, ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍ପାସନ, ରାଷ୍ଟ୍ରାଘାଟ ଇତ୍ୟାଦି । ○ କ୍ରୀଡ଼ା ଓ କସରତ ○ ବକ୍ତୃତା ଓ ପଥପ୍ରାନ୍ତ ନାଟକ ମାଧ୍ୟମରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି । ○ ସାକ୍ଷରତା ଅଭିଯାନ ○ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
<p>ପ୍ରସଙ୍ଗ XIII : ଶିଶୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ଗାଁରେ ଥିବା ସ୍କୁଲରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ବୋଲି ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି କି ? ▪ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଇବାରେ ପରିଚାଳନାଗତ ସମସ୍ୟା ଅଛିକି? ଏହାର କିପରି ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ପରାମର୍ଶ କ’ଣ? ▪ ଶିଶୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ କ’ଣ ନିଆଯାଇ ପାରିବ, ଯେପରିକି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ! ▪ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାମରେ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗତି ଅଛିକି, ଯାହା ଫଳରେ ସବୁ ପିଲା ଛ’ବର୍ଷ ବୟସରେ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିବେ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ଗାଁରେ ଥିବା ସ୍କୁଲରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ବୋଲି ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି କି ? ଏହାର କିପରି ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରାଯାଇ ପାରିବ ? ▪ ଶିଶୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ କ’ଣ ନିଆଯାଇ ପାରିବ, ଯେପରିକି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ! 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଆପଣଙ୍କ ଗାଁରେ ଥିବା ସ୍କୁଲରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି ବୋଲି ଆପଣ ଭାବୁଛନ୍ତି କି ? ଏହାର କିପରି ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରାଯାଇ ପାରିବ ? ▪ ଶିଶୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ କ’ଣ ନିଆଯାଇ ପାରିବ, ଯେପରିକି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ! ▪ ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାମରେ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗତି ଅଛିକି, ଯାହା ଫଳରେ ସବୁ ପିଲା ଛ’ବର୍ଷ ବୟସରେ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିବେ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ଶିଶୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାପାଇଁ କ’ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ପାରିବ ? ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟର କୌଣସି ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛିକି ଯାହା ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରିବ ।